

MAKÜ Dijital Yoklama Uygulamasına İlişkin Genel Değerlendirme

2025-2026

MAKÜ Eğitim Fakültesi

1. SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ HALİNDE BEKLENEN OLUMLU YÖNLER

- Şeffaflık ve Kalite Güvencesi:** Ek ders ödemelerinin dijital yoklama sistemi ile ilişkilendirilmesi; süreçlerin şeffaflaşması, akademik iş yükünün (uzun vadede) azaltılması ve kalite güvencesinin güçlendirilmesi açısından olumlu bir adım olarak değerlendirilmektedir.
- Dijitalleşme Hedefi:** Sistemin hedeflenen işlevini tam olarak yerine getirmesi durumunda kullanıcı dostu bir deneyim sunabileceği ve kurumsal verimliliği artırabileceği öngörülmektedir.

2. OLUMSUZ DURUMLAR (YAŞANAN SIKINTILAR)

A. Teknik Aksaklıklar ve Altyapı Sorunları

- Bağlantı ve Konum Hataları:** Yaşanan bağlantı kopuklukları ve konum doğrulama sisteminin "konum uyuşmazlığı" veya "istek reddedildi" gibi hatalar vermesi sorun teşkil etmektedir.
- Cihaz Uyumsuzluğu:** Eski model telefonlarda konum izinleri açık olsa dahi sistemin çalışmama durumlarının yaşanabilmesi, öğrencilerin şarjları ile ilgili sorunlar veya internet paketinin yetersiz olması uygulamanın kullanımını zorlaştırabilmektedir.
- Sistem Kısıtlamaları:** Resmi tatiller veya akademik nedenlerle yapılan "telafi derslerinin" sisteme işlenememesi, fiili durum ile dijital kayıtlar arasında tutarsızlık yaratabilmektedir.

B. Pedagojik ve Sınıf İçi Düzen Sorunları

- Eğitim Akışının Bölünmesi:** Yoklama sürecinde karşılaşılan sistemsel durumlara ayrılan süre, dersin ilk dakikalarında zaman yönetimi açısından verimliliği etkileyebilmektedir.
- Odak Kaybı ve Kaygı:** Yoklama sistemine dair yaşanan belirsizlikler, öğrencilerde akademik bir kaygı oluşturabilmekte; bu durum dersin motivasyonunu ve sınıf içindeki genel odağı olumsuz etkileyebilmektedir.
- İtibar Kaybı:** Süreçteki aksaklıklar, öğrencilerde kurumun işleyişine dair soru işaretleri uyandırmakta; bu durum öğretim üyeleri ile öğrenciler arasındaki güvene dayalı akademik iklimi hassaslaştırmaktadır.

C. İdari ve Akademik İş Yükü

- Manuel Giriş Yükü:** Teknik hata alan her öğrencinin öğretim elemanı tarafından tek tek manuel eklenmesi, özellikle kalabalık sınıflarda ciddi bir zaman ve emek kaybı olabilmektedir.
- Çifte İşlem (Mükerrerlik):** Dijital sistem ile Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) arasındaki veri akışının henüz tam senkronize olmaması, öğretim elemanlarının hem dijital hem de fiziksel kayıt tutmasını gerektirmekte; bu durum verilerin OBS'ye aktarımı noktasında ek bir iş yükü oluşturmaktadır.

D. Hukuki ve Etik Çekinceler

- Mülkiyet Hakkı ve KVKK:** Mevcut uygulama kapsamında şahsi kaynakların kullanımıyla ilgili mülkiyet haklarına dair farklı görüşler bulunmakta; konum verilerinin paylaşımı ise veri mahremiyeti standartları bakımından ek güvenceler gerektirmektedir.
- Suistimal Riskleri:** Mevcut sistemde cihaz tabanlı doğrulama yapılması, fiziksel katılımın teyit edilmesi noktasında bazı operasyonel zorluklar çıkarabilmekte; bu durum verilerin hassasiyetle kontrol edilmesini gerektirmektedir.

3. ÖNERİLER

Kurumsal Altyapı ve Donanım Önerileri

- Sabit Teknik Altyapı:** Yoklamanın şahsi cihazlardan kurtarılması için sınıflara sabit terminal, tablet veya kart okutma (turnike) sistemleri kurulmalıdır.
- Kurumsal Cihaz Tahsisi:** Şahsi telefon kullanımı yerine öğretim elemanlarına kurumsal kullanım için taşınabilir cihazlar sağlanmalıdır.
- İnternet Güçlendirmesi:** Fakülte ve dersliklerdeki internet altyapısı iyileştirilmelidir.

Sistemsel ve Yazılımsal Revizyonlar

- QR Kod Alternatifi:** Konum hatalarını aşmak için konum bağımsız QR kod sistemi bir seçenek olarak tanımlanmalıdır.
- Tam Entegrasyon:** Dijital yoklama verileri OBS (Öğrenci Bilgi Sistemi) ile doğrudan senkronize edilerek mükerrer veri girişinin önüne geçilmelidir.
- Telafi ve Blok Ders Düzenlemesi:** Telafilerde öğretim elemanlarına manuel düzenleme yetkisi verilebilir.

Uygulama Esasları ve Muafiyetler

- a) **Saha Dersleri Muafiyeti:** Uygulama alanı okul dışı olan derslerin yoklamalarında (*Öğretmenlik Uygulaması I-II, Okullarda Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Uygulamaları I-II, Okullarda Gözlem, Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem, Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi, PDR Kurum Deneyimi, Bireyle Psikolojik Danışma Uygulamaları I-II, Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Uygulamaları, Topluma Hizmet Uygulamaları ve İlkokullarda Mikro Öğretim*), derslerin işleniş biçimi ve mekânsal özellikleri göz önünde bulundurularak, dijital yoklama yerine geleneksel imza sirküleri ile ilerlenmesinin, sürecin işleyişini daha sağlıklı kılması öngörülmektedir.
- b) **Zorunluluktan Seçimliliğe Geçiş:** Sistemin tam olarak uygulanabilir hale geldikten sonra yaygınlaştırılmasının daha uygun olacağı düşünülmektedir.
- c) **Süre:** İdari sorumlulukları bulunan öğretim üyelerimizin yoğun programları göz önünde bulundurularak, ders başlangıçlarındaki sistemsel zaman aralıklarının daha esnek bir yapıya kavuşturulması, sürecin sağlıklı işlemesine katkı sağlayacaktır.